

PRIJS f 0.50

6e JAARGANG No. 6

JUNI 1952

1608

RIJ

NEDERLAND POLEN

UITGAVE VAN DE
VER. NEDERLAND—POLEN

Uit de Inhoud:
**Het Cultuurpaleis
te Warszawa**
**Productie
en Export**
**De nieuwe
Chopin-Film**
**Ile Internationaal
Vioolconcours
H. Wieniawski**
**Tentoonstellingen
in het Buitenland**

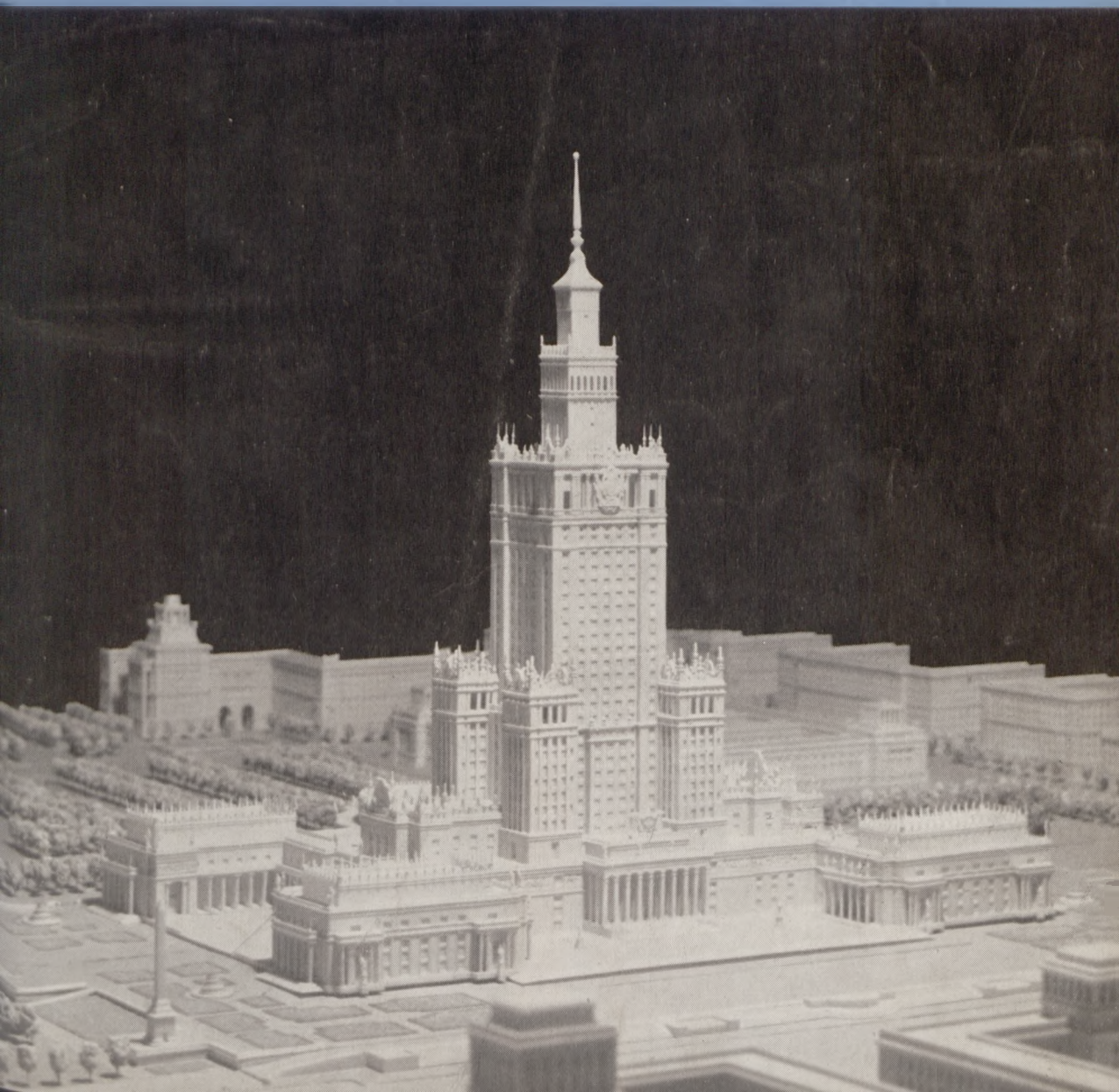

Foto voorpagina:

Maquette van het nieuwe Paleis voor Cultuur en Wetenschap (zie artikel pag. 3)

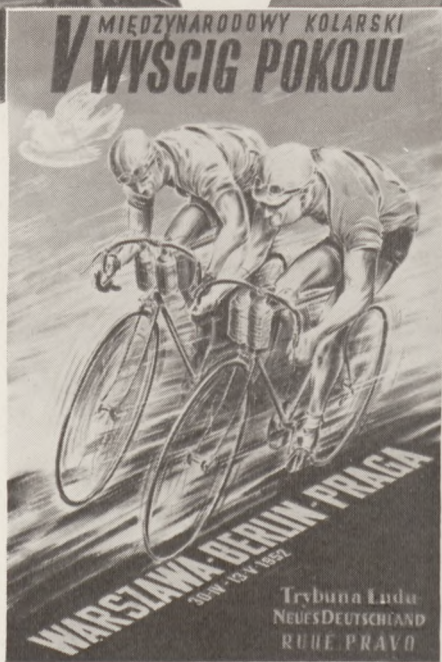
In het kader van „De Maand van het Boek” vindt in geheel Polen een grote campagne voor het goede boek plaats. Op de foto zien wij een stand op de boekenbazar in de Stalin Allee te Warszawa

In het afgelopen jaar werd de grote oven B. aan het bedrijf van het hoogovencombinant „Kościuszko” ter beschikking gesteld. Dit jaar zal ook de tweede grote smeltoven C. met de productie beginnen.

Poolse vissers van de „Dalmor” (ocean-visserij) vervullen in het kader van het zesjarenplan over het 1ste kwartaal hun taak met 193%. Op de foto zien wij Fr. Mendyk en J. Styp op de kottor „Gdy 51” bij een bespreking betreffende de verzorging van de netten.

In verband met de vijfde Internationale Wielervedstrijd Warszawa-Berlijn-Praag zag men overal in Polen dit affiche

Op de vijfde Internationale Wielervedstrijd voor de Vrede, voor de start voor de derde etappe ontvangt de leider van de karavaan, de Belg Verschuren, een gekleurde pioniershalsdoek van een jong meisje uit Lodz.

Bekende Sorjetrussische kunstenaars op bezoek in Polen. Op 2 Mei gaven zij een concert voor de arbeiders der fabriek „22 Juli” te Warszawa. Wij zien de kunstenaars Nowikow, Z. Zwiagina en M. Plisieckaja temidden der fabrieksarbeiders

Redacteuren:

S. van Praag

M. Górzynski

Postrek. 518467

Penningm. v. d.

Ver. Nederland-

Polen - Leiden

Nederland- Polen

Redactie-Secretariaat: (Redakcja i Administracja) J. W. Brouwersplein 7 - Tel. 93700—20992 - Amsterdam

HET CULTUURPALEIS TE WARSZAWA

Wel een klinkend bewijs van de stand der verhoudingen tussen Polen en de Sowjet-Unie is het reusachtige Paleis voor Cultuur en Wetenschap (Pałac Kultury i Nauki), dat het Poolse volk als geschenk van de grote nabuur ontvangt. Een kort woord over de voorgeschiedenis van deze geste en dan zullen we door het aanvoeren van enige cijfers onze lezers een indruk trachten bij te brengen van de waarde van het gebodene.

In Augustus van het jaar 1951 bevonden zich een aantal Poolse architecten en stedenbouwers in Moskou die besprekingen voerden over de Poolse wolkenkrabber. Nadat de plannen dienaangaande reeds enigermate vaste vorm hadden gekregen, begaven Sowjet-architecten zich naar oude Poolse cultuurcentra, om aldaar een nauwgezette studie te maken van de oude Poolse bouwkunst; zo werden Kraków, Zamorze, Chelmno, Toruń, Kielce en Kazimierz bezocht.

Na afloop van deze studiereis werden de besprekingen te Moskou hervat en voortgezet. De discussies konden nu op concreter wijze worden gevoerd, aangezien de Poolse architecten reeds 4 varianten hadden uitgewerkt. Als resultaat dier discussies kwam een vijfde variant voor de dag die na uitgewerkt te zijn de toestemming van de Regeringsinstanties verwierf. Zoals uit de afbeeldingen blijkt heeft men hier te doen met een symmetrisch complex van harmonisch bij elkaar passende gebouwen. In het eerste, tevens het grootste, zal de Poolse Academie voor Wetenschappen worden gevestigd, benevens het Instituut ter Vorming van Wetenschappelijke Kaders, terwijl hier tevens de localiteiten van het Instituut voor de Cultuur-popularisering zijn ondergebracht.

De Poolse Academie voor Wetenschappen krijgt hier de beschikking over een vergaderzaal, over niet minder dan 250 vertrekken en 6 twee étage-hoge zalen, waar voorlezingen zullen worden gehouden.

Wat het Instituut voor de Cultuur-popularisering betreft, dit ziet zich 50 kamers toegewezen, 1 grote zaal met projectie-installaties en met een accommodatie voor ieder 400 toehoorders, terwijl twee kleinere zalen ieder door 200 toehoorders kunnen worden bezocht. Het Instituut ter Vorming van Wetenschappelijke Kaders krijgt 120 vertrekken, 52 studeerkamers voor wetenschappelijke werkers, een bibliotheekzaal, een leeszaal, 12 zalen voor lezingen en voordrachten en een grote vergaderzaal voor 400 personen.

Het jeugd-paleis vormt een ondercomplex met schoolcentra, laboratoria, afdelingen voor techniekopleiding alles met volledige accommodaties. Hier kun-

nen ook alle mogelijke sporten worden beoefend, de jeugdige zwemmers, turners, zullen hier alles van hun gading vinden.

In een ander onderdeel zal een museum verrijzen, of beter gezegd musea, want zowel voorwerpen van kunst als die van techniek zullen hier voor de belangstellenden geëxposeerd worden.

In het vierde onderdeel van het complex zal men een grote vergaderzaal installeren berekend voor 3,700 toehoorders, terwijl het vijfde en laatste onderdeel gereserveerd wordt voor een theater, een concertzaal, een zaal voor voordrachten en lezingen en voor twee cinema's.

Om de lezer een nog duidelijker voorstelling bij te brengen van de omvang van het gebouw en de werkzaamheden, vermelden we nog dat dagelijks materialen uit de Sowjet-Unie in Warszawa aankomen. Tot nu toe hebben reeds 1239 wagenvrachten de Poolse hoofdstad bereikt, 2500 arbeiders zijn al voor het werk aangenomen, welk getal in 1953 tot 10.000 zal zijn opgelopen, waaronder 4000 Sowjet werkers, technici en ingenieurs.

Op 21 April vonden de besprekingen van de Minister-raad plaats. Aan deze besprekingen namen vertegenwoordigers der culturele en wetenschappelijke organisaties deel. Op de foto zien wij de voorzitter van de volksraad van Warszawa Albrecht in gesprek met de Poolse Minister Skrzyszewski, de Minister Wierblowski en de persvertegenwoordiger

PRODUCTIE EN EXPORT VAN TEXTIELGOEDEREN

De uitvoer van textielproducten uit het nieuwe Polen heeft een in de geschiedenis ongekende omvang aangenomen. Deze opmerkelijke uitbreiding van de buitenlandse handel is toe te schrijven zowel aan de snelheid, waarmee de wederopbouw plaats heeft en waarmee het land zich herstelt van de gevolgen der doelbewuste vernietigingspolitiek van de Nazi-bezettingstroepen als aan de ontwikkeling van sleutelindustrieën.

Het feit, dat Polen afhankelijk was van de invoer van machines en grondstoffen uit andere landen stelde het land voor een reusachtige taak ten opzichte van zijn export, hieronder begrepen de export van textielproducten. De onafgebroken inspanning en het spontane enthousiasme van de Poolse arbeiders en ingenieurs zijn de doorslaggevende factoren geweest, die de textielindustrie in staat hebben gesteld, het vooroorlogse peil te bereiken en hier en daar zelfs te overschrijden.

Veel inspanning werd gegeven aan de wederopbouw en de uitbreiding van bestaande fabrieken, terwijl een aantal nieuwe fabrieken, uitgerust met de meest moderne machines, werden opgericht volgens de voorschriften van het Zesjarenplan. Een gecentraliseerde bedrijfsleiding voor de afzonderlijke takken der textielindustrie heeft nieuwe, uitzonderlijk gunstige

voorwaarden geschapen zowel voor de productie als voor verdere uitbreiding. Speciale producten worden nu vervaardigd in fabrieken, die er het best voor zijn uitgerust en waar de lokale omstandigheden voor de productie het meeste voordeel bieden. Dit geldt vooral voor die productie, die afhankelijk is van de beschikking over datgene wat van beslissende invloed is op de kwaliteit van het fabrikaat, n.l. het plaatselijk aanwezige water.

Het zich specialiseren op de productie van bepaalde fabrikaten heeft de massa-productie van standaardgoederen van hoge kwaliteit mogelijk gemaakt. Een meer oordeelkundige selectie van grondstoffen is bovendien mogelijk gemaakt door deze centralisatie en door de onderlinge uitwisseling door de fabrieken van ervaringen in het productieproces, waaromtrent vroeger door de particuliere ondernemingen de grootste geheimhouding was voorgeschreven. De onderlinge wedijver bij het werk en de wedstrijd in rationalisatie, die door het personeel van elk bedrijf en tussen de bedrijven zelf werd gevoerd, leidde tot veel uitvindingen en technische verbeteringen, die veel bijdroegen tot een vermeerdering der productie en een verhoging van de kwaliteit der producten.

Bijzondere zorg heeft men ook

besteed om de Poolse textielstoffen aan te passen aan de eisen van mode en smaak, gesteld door de verbruikers in de verschillende landen. De waardering, die de kwaliteit en de dessins der Poolse weefsels in het buitenland genieten, getuigt voldoende van het succes hiervan.

De Poolse textielindustrie kan wat de linnen weefsels betreft op een oude traditie wijzen, die nog steeds het eeuwenoude handwerk beïnvloedt. Inlandse grondstoffen, waar Polen reeds lang beroemd om was, tezamen met een oude, maar zich steeds ontwikkelende industrie, hebben Polen tot een der toonaangevende producenten van linnen goederen gemaakt.

Het Poolse linnen is op talloze markten beroemd geworden om zijn fijne kwaliteit. Vooral naar het Jacquard merk en naar de bedrukte tafellakens van de Zyrar-fabrieken, bestaat in vele landen een voortdurende vraag.

Polen heeft sinds de oorlog, behalve de productie van tafellakens en handdoeken, ook die van lichte linnen kledingstoffen ontwikkeld. Deze stoffen zijn, dank zij hun luchtigheid, buitengewoon geschikt voor zomer- en tropenkleding en voor shirts. Bijzondere aandacht werd ook besteed aan de productie van zeilen, zeilkleding en verschillende andere stoffen, waarbij de buitengewone sterkte van de vlasvezels een eerste vereiste is. Groot succes hadden ook de experimenten ter verkrijging van kreukvrij linnen en van gemengde vlas- en katoenen weefsels. Het proces van het mengen van vlas met katoen door de zogenaamde „bandmethode”, uitgevonden door professor Bratkowski, heeft de moeilijkheden overwonnen, waarop men oorspronkelijk stuitte door het verschil in lengte van de vezel van vlas en katoen.

De verbouw van vlas is, dank zij de hulp van de staat, aanzienlijk toegenomen. Het aantal spoelen voor het spinnen van vlas is sinds 1939 verdriedubbeld.

Ook de jute-industrie heeft sinds de oorlog grote vooruitgang kunnen boeken. De speciale rekbaarheid van deze jute en het gemak, waarmee dit materiaal zich weet aan te passen aan de eisen van buitenlandse markten, is oorzaak dat de in Polen gemaakte jute weefsels en zakken door importeurs veel gevraagd worden.

Speciale aandacht is besteed aan de ontwikkeling van de synthetische vezelindustrie. Deze industrie ontstond in de periode tus-

sen de twee wereldoorlogen in de grote fabrieken, die rayonarens produceerden. Behalve viscose rayonarens voert Polen thans producten uit, die vervaardigd zijn van gebroken vezels en synthetische wol; een aardige bijzonderheid is ook, dat Polen een van de weinige landen is, die stoffen vervaardigen uit caseïne vezels.

De jongste tak van de Poolse textielindustrie vormt de vervaardiging van Steelon en Polan weefsels — een zusje van Nylon —, maar beter dan het oorspronkelijke product, omdat het, doordat het zeer sterk is en bestand is tegen hoge temperaturen, gestreken kan worden. De Steelon vezel wordt vooral gebruikt voor de vervaardiging van kousen, maar is ook te gebruiken voor een aantal technische goederen, die een hoge spankracht vereisen of niet door zuren mogen worden aangetast. Zowel vistuig, snoeren, netten, als borstels en meubelstoffen — alles praktisch onverslijtbaar — worden hiervan gemaakt.

Rayon weefsels worden in de meest schitterende kwaliteiten en dessins vervaardigd. De Poolse industrie heeft zich vooral gespecialiseerd op bedrukte kledingstoffen, Schotse ruiten, taf en voeringstoffen. De rayon weefsels worden in grote hoeveelheden uitgevoerd naar het Verenigd Koninkrijk, naar de West-Europese landen, Scandinavië en de over-

zeese markten.

De uitvoer omvat ook meubelstoffen en allerlei voor versiering dienende stoffen, die buitengewoon solide zijn en die in allerlei aantrekkelijke dessins voorkomen. De Poolse textielindustrie heeft zich bovendien gespecialiseerd op het vervaardigen van costuumstoffen, vooral op de in de laatste jaren zo populair geworden cord stoffen.

Een traditionele afdeling van de Poolse textielindustrie is de vervaardiging van vloerkleden en gordijnen. Bepaalde merken vloerkleden zoals „Sorma” en „Kabul” waren jarenlang populair op de buitenlandse markten.

Wellicht een van de oudste takken der Poolse textielindustrie en stellig de meest ontwikkelde is de wolindustrie. De in Bielsko vervaardigde wollen stoffen werden jarenlang naar de naburige landen uitgevoerd.

In de na-oorlogse periode, toen de Poolse export tot een hoogte steeg, welke alle voor-oorlogse cijfers overtrof, begon de wolindustrie zich te specialiseren op costuumstoffen en gabardines, die thans in een ruime keuze van aantrekkelijke dessins en kleuren worden geëxporteerd.

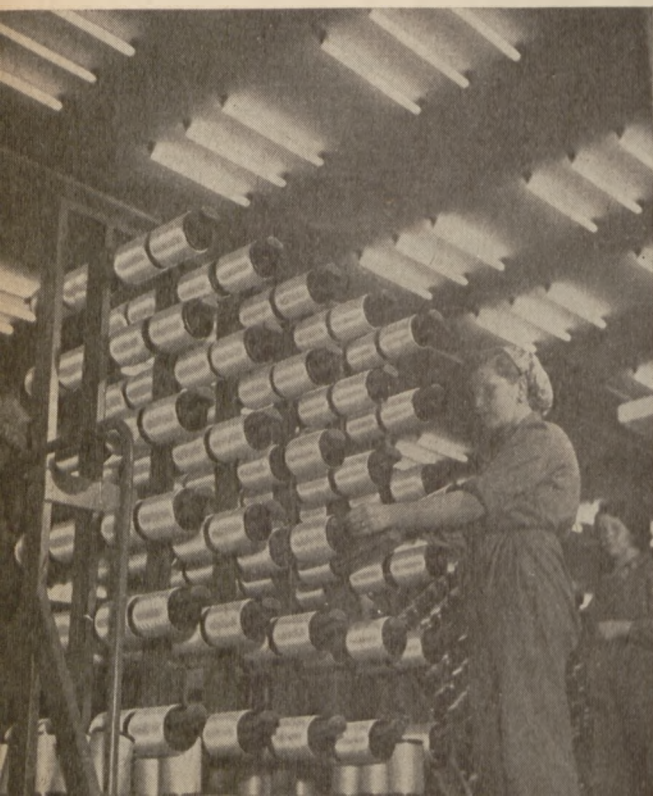
De kwaliteit der Poolse wollen stoffen, die van uitstekende grondstoffen zijn gemaakt, worden vooral gewaardeerd in Engeland, Zweden, Canada en andere landen. Het Midden Oosten heeft vele jaren

geleden lakens gekocht, die speciaal voor deze markt waren vervaardigd. Kledingstoffen worden eveneens uitgevoerd.

De export van katoenen stoffen, die hoofdzakelijk in het district Łódź worden geproduceerd, vormt het hoogste percentage van alle producten der textielindustrie. Behalve de gewone gebleekte en ongebleekte katoenen stoffen behoren hiertoe vele gedrukte katoentjes en genopte stoffen. Door hun hoge kwaliteit en door hun op de diverse smaken afgestemde dessins genieten deze grote populariteit in het Verre Oosten, om niet te spreken van de Europese markten.

Bovendien is Polen sinds de oorlog begonnen met de export van confectiekleding, gebreide goederen en van technische artikelen in een steeds toenemend aantal soorten.

De export van Poolse textielproducten is geconcentreerd bij de „Cetebe”, Exporteurs en Importeurs van textielwaren, Sienkiewiczza 35, Łódź. De lange ervaring van deze exporteurs garandeert een prompte en efficiënte bediening. Het feit dat deze organisatie de gehele productie controleert, maakt het de klanten mogelijk, al hun wensen bij één centraal lichaam kenbaar te maken, welk centraal lichaam beschikt over een uitgebreid netwerk van vertegenwoordigers en agenten in het buitenland.

In het kader van het Zesjarenplan werd in Gorzów een nieuwe fabriek voor het vervaardigen van kunstvezels gebouwd. De jonge studente uit Jelnia Góra, Anna Knap in het nieuwe bedrijf aan de arbeid.

Een blik in de werkruimte der kunstvezelfabriek te Jelenia Góra. Een jonge stootarbeidster uit de Jeugdbond (Z.M.P.) Maria Zawadzka bij de arbeid.

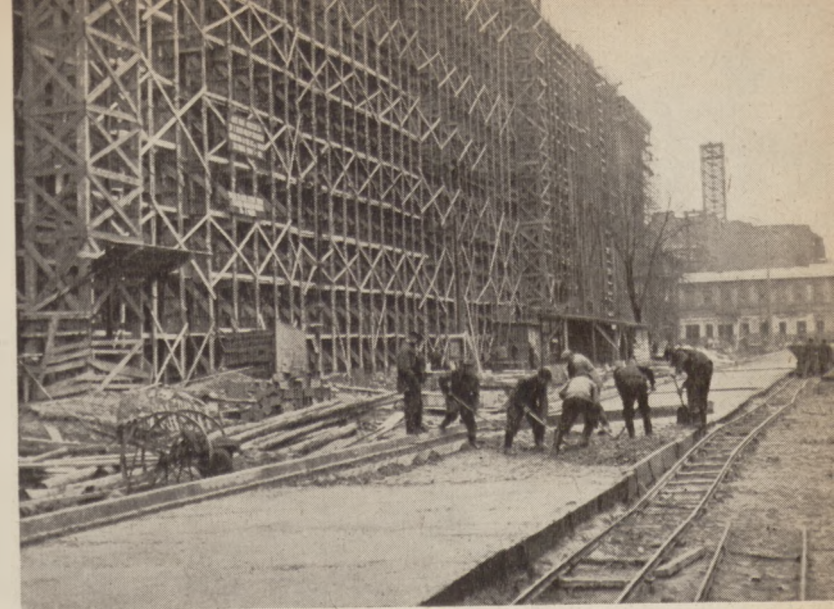

Sector van het wederopgebouwde stadsdeel „Nowy Swiat”

DE GEMEENTE BEGROTING

VOOR WARSZAWA

OVER 52

*Marszalkowska woonwijk, gezien vanaf de hoek Pięknastraat—
Wilczastraat*

De gemeente-begroting van Warszawa voorziet inkomsten en uitgaven ter hoogte van ieder 641,7 miljoen zloty voor het lopende jaar. Kenmerkend voor het lopende begrotingsjaar is een verdere daling van de administratieve uitgaven tot 8,8 %, terwijl 47,4 % van het totaalbedrag voor investeringen in het bedrijfsleven en 43,8 % voor culturele en sociale doeleinden bestemd zijn.

Reeds het afgelopen jaar onderscheidde zich door uitbreiding van

de kleine industrie in Warszawa. Het aantal kleine industriële bedrijven steeg van 501 tot 671, het aantal productie-coöperaties van 368 tot 412. Het productie-plan van de kleine industrie projecteert voor het lopende jaar een waarde-stijging van de productie met 28% zodat deze tot ongeveer 1,8 miljoen zloty zal oplopen, terwijl het aantal tewerkgestelden met 7% zal stijgen.

Voor herstelwerkzaamheden aan woningen zijn 24 miljoen zloty

uitgetrokken. Op steeds groter schaal wordt de aansluiting aan de waterleiding en de riolering voortgezet en er wordt op talrijke plaatsen groenbeplanting aangelegd. De stadstram breidt zijn wagenpark uit met 15 %, het aantal autobussen zal met 20 % vergroot worden. Verder worden 100 nieuwe taxi's in gebruik genomen. Het aantal kinderspeelplaatsen zal met 19 vermeerderd worden, waarvan er 14 over plaatsruimte voor 120 kinderen zullen beschikken.

Het totaal aantal in kleuterscholen onder te brengen kinderen wordt door de bouw van 31 nieuwe kleuterscholen verdubbeld. Ook worden 2 nieuwe consultatiebureaus voor moeder en kind geopend. 5 nieuwe scholen met 87 klasselokalen zullen voor de jeugd opengesteld worden en 7 nieuwe filialen van de Openbare Bibliotheek voor de leesgragen, terwijl 24 zg. bibliotheekpunten (deze nemen bestellingen op voor het uitlenen en zorgen voor de afle-

vering en het terugbezorgen) ingericht zullen worden.

De Openbare Gezondheidszorg zal uitgebreid worden met 2 nieuwe ziekenhuizen (een gynaecologische kliniek tevens kraaminrichting met 240 bedden, verder een chirurgische kliniek met 120 bedden). In andere ziekenhuizen worden nieuwe afdelingen, sommige met 100 bedden, geopend. Bovendien zullen instituten voor röntgennologie, natuurgeneeswijze en bacteriologie hun werk beginnen.

Aan de bestaande hulpposten voor ongevallen en aan de consultatiebureaus (met inbegrip van die in de bedrijven) zullen 40 nieuwe worden toegevoegd. Door dit alles zal Warszawa aan het einde van het jaar in totaal over 7.500 ziekenhuisbedden, over 364 openbare medische consultatiebureaus en 210 bedrijfspoliklinieken beschikken.

Het nieuwe gebouw te Warszawa waarin het economisch planbureau is gevestigd

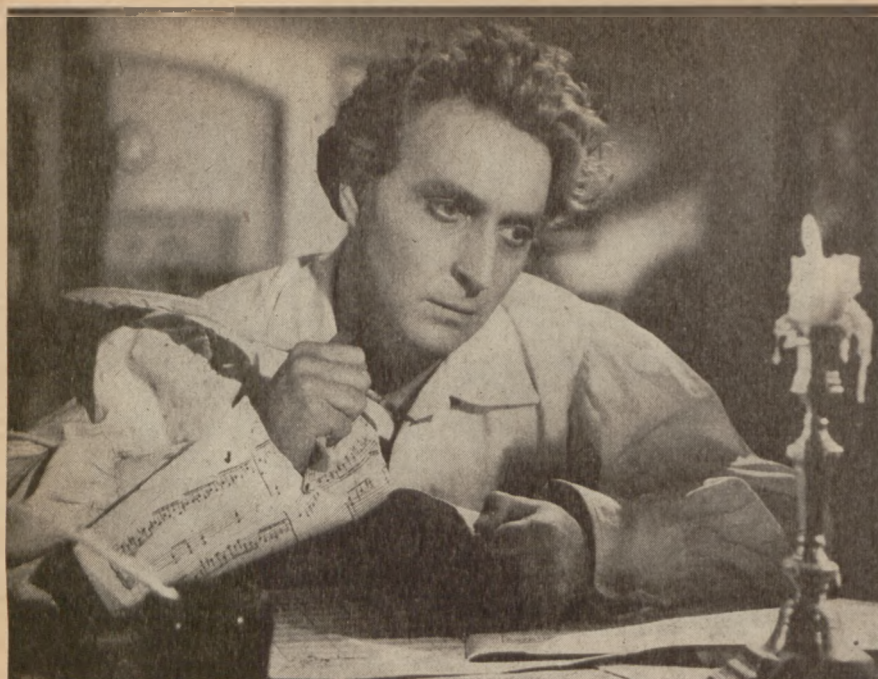

Marszalkowska woonwijk: Aan de Pięknastraat rijzen de huizen reeds uit de grond

Warszawa viert de eerste Mei. De jeugd defileert.

Czesław Wollejko in de rol van Fryderyk Chopin

De ware legende over Chopin

Een scène „De Bruiloftsstoet” (suite) uit de film „De jeugd van Chopin”

In het orgaan *Nowa Kultura* no. 18 (110) vonden we een interessante studie van Pawel Beylin, naar aanleiding van Ford's film „De jeugd van Chopin”. Wij geven hierbij een gedeeltelijke vertaling van dit met grote piëteit geschreven artikel, benevens een korte samenvatting van 's schrijvers conclusies.

Over weinig componisten is zoveel geschreven als over Chopin. De Chopin-almanak, welke in 1949 in Warszawa is uitgegeven brengt 135 namen van auteurs van alleen biografische werken, terwijl na de uitgave van deze almanak nog te Warszawa de mooie roman van Jerzy Broszkiewicz „De Gestalte der Liefde” en in Parijs het boek van Suzanna Tenant „Portretten van Chopin” verschenen, hetgeen bewijst dat er vrijwel ieder jaar aan deze lijst nog nieuwe werken worden toegevoegd. Maar toch is met de biographische werken het gehele resultaat van de aan Chopin gewijde literatuur niet uitgeput. Zijn figuur treedt naar voren in proza, in poëzie en op het toneel. In de vakliteratuur vinden we talrijke muzicologische, critische en interpretatorische studies. Er is zelfs een speciale term „Chopinologie” gesmeed, zo ook de titel Chopinoloog, die aan uitnemende specialisten wordt verleend, welke titel voorzeker Chopin's vrolijkheid zou hebben opgewekt.

Zonder enige twijfel heeft het thema „Chopin” voor schrijvers veel verlokken. Chopin's oeuvre, een uitzonderlijke verschijning in de muziekgeschiedenis, riep om verduidelijking. De romantische legende over het leven van de grote banneling werd voor de schrijvers een onweerstaanbare verzoeking.

Tegelijk met de in de loop der jaren stijgende populariteit van Chopin's muziek kreeg het misbruik, dat men aan de schepper pleegde een meer geraffineerd karakter. In het jaar 1903 huldigde de Italianen, die zich het best uitspreken in de zang, hem met een door Giacomo Orefice geschreven opera, waarvan de tekst Chopin's leven behandelt.

In het jaar 1926 werd te Londen een ballet-operette uitgevoerd van Norme O'Neil en James Dyrnesorth,

getiteld: „The Lady from the Nocturne” — „De Nocturne Dame”. Het thema van deze operette was het liefdesleven van Chopin en George Sand. Dit thema werd zo aanlokkelijk gevonden, dat twee jaar later enige ondernemende Amerikanen op hun beurt met een tweede operette aankwamen. In die jaren van algemene commercialisatie der menselijke gevoelens verscheen de gestalte van Chopin ook op het witte doek. In het jaar 1927 kwam Henri Roussel met zijn film „La Valse de l'Adieu”, het jaar daarop volgden kregen we de Frans-Poolse film „Liefde en Tranen van Chopin”, die inderdaad tranen opwekte, in ieder geval meer tranen dan bewondering voor zijn schepper.

Naast die film van Henri Roussel bracht de Duitser Höhn ons de film „Abschiedswalzer”, welke film niets en niemand opwekte, terwijl wij van producten uit de latere jaren vooral melding moeten maken van de Amerikaanse film „A song to remember” met Paul Muni in de hoofdrol, een film, die slechts ontzetting verwekte. En daarmee is 't nog niet opgehouden.

Na de tweede wereldoorlog fabriceerden de beschermers van de Westerse beschaving een melancholieke slowfox, opgebouwd op het thema van de Polonaise in As dur welke slowfox de titel droeg van „Hoe lang zal ik leven!” Tegelijk werd het eerste deel van de derde étude op. 10 gedanst onder de titel „Door harte-leed”. Nog vaker hoort men werken van Chopin op de trompet. Zo iets had Norwid ¹⁾ zelfs in zijn meest tragische visie's niet kunnen voorzien.

Doch ook ernstige werken brengen niet de volledige waarheid over Chopin. Indien men het tijdperk, waarin hij leefde, niet begrijpt, begrijpt men ook zijn muziek niet. Indien men het nationaal karakter van zijn muziek accentueert, kleedt men hem meestal in

¹⁾ Beroemd Pools schrijver, die Chopin goed heeft gekend.

een kontusz ¹⁾ indien men zijn verbondenheid met zijn volk op de voorgrond wil stellen, doet men dit veelal in een caricatuurvorm. In de muzicologische studies wordt vooral aandacht besteed aan de revolutionaire vormen, in de literaire verliest men zich in overpeinzingen: wat dacht Chopin, toen hij die prelude of die ballade schreef. Men staat niet stil bij de vraag, wat anderen dachten, bij de vraag wat Chopin's muziek aan de mensheid bracht, waarvan zij de maatschappelijke uitdrukking was. Maar vooral staat men niet stil bij de vraag, wat er in het tweede deel van de Polonaise in A Dur pulseert en men doet dit niet, omdat men de polsslag van dit tijdvak niet opvangt. Slechts zeer weinigen speuren in haar de revolutionaire inhoud. Voor het merendeel is dit een geheim „een ding op zich zelf” gebleven, waarin de capricieuze stemming van een ziekelijk componist zich verward in de romantische visie van zich in dansen vermeiende boeren.

De Chopin-legende wachtte nog steeds op de waarheid.

Deze waarheid brengt de film van Aleksander Ford „De Jeugd van Chopin”. Want hij toont de werkelijke Chopin, niet „onze” Chopin in tegenstelling met „hun” Chopin, want ieder weet toch, dat er nooit twee Frederikken Chopins zijn geweest, maar slechts één grote kunstenaar uit een groot tijdperk, welks dramatische conflicten hun dramatische uitdrukking hebben gevonden in het oeuvre van Onze Chopin.

Chopin interesseert ons in de eerste plaats als schepper. Natuurlijk is 't voor ons zeer interessant om te weten hoe deze schepper er in het dagelijks leven uitzag, aan welke stemmingen hij onderhevig was, welke zijn voorliefden, welke zijn gewoonten waren. Dit is natuurlijk alles belangrijk, maar het is 't allerbelangrijkste toch niet. Dit is niet de weg, die voert tot

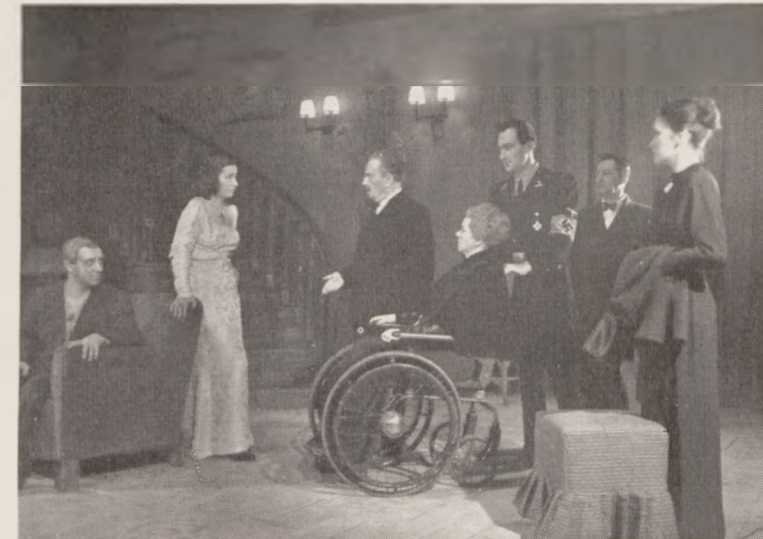
¹⁾ Oud Pools gewaad.

het begrip zijner muziek, het leert ons zelfs de grootte zijner persoonlijkheid niet kennen. Wij weten, dat Chopin vrouwen heeft liefgehad. In dit opzicht kunnen we hem overigens niet als een uitzondering beschouwen. Maar bestaan er dan geen grondige redenen, waarom wij het Chopinjaar hebben georganiseerd en niet een jaar dat gewijd was aan een zekere mijnheer X., die eveneens vrouwen beminde. Het valse beeld van Chopin dat we zo vaak hebben gekregen in de literatuur, op de planken en op de film vindt niet slechts zijn oorsprong in de keus van foutieve feiten, integendeel de feiten stemmen in de regel met de werkelijkheid overeen, neen dit valse beeld berust op de samenstelling, op de montering dezer afzonderlijke feiten. Als voorbeeld kunnen dienen het probleem Chopin en George Sand, het probleem ook van de maatschappij in welke en voor welke hij (bewust of onbewust) componeerde.

Inplaats toch Chopin's gestalte te beschouwen via zijn muziek doet men veelal het omgekeerde en beschouwt men zijn muziek via zijn gestalte die dan op willekeurige wijze opgebouwd of liever saamgeplakt wordt uit deze of gene bijzonderheidjes. Als gevolg hiervan verkrijgt men dan een verdraaide gestalte zowel van de muziek als van haar schepper.

„De jeugd van Chopin” is in de eerste plaats een film over de jeugd van zijn muziek. De muziek is de voornaamste heldin in deze film. In haar openbaart zich de dramatische inhoud. Zij beslist in de machtige accoorden van de A Moll en C Moll études over de culminerende momenten. De scheppers van de film waren er zich goed van bewust, dat de weg naar het begrip van Chopin's muziek loopt via het begrip van de periode in welke hij leefde en in welke hij zijn composities vorm gaf. Op die manier kan de toeschouwer doordringen tot de maatschappelijke bronnen van Chopin's muziek, wat dan ook als doel is gesteld voor de film en wat beslist heeft over zijn spel.

Poolse Toneelstukken in het Buitenland

Een scène uit de derde acte van „De Duitsers”

van een gigantische strijd, het getuigt van de kracht van het Poolse volk, dat vertrouwen heeft in de toekomst... De figuren van het stuk leven en zijn één met de opbouw. Door de gehele handeling van het stuk heen speelt het leven zich af, soms kalm en soms in heftige spanning. Tegelijk echter oefent het stuk zijn invloed op de toeschouwer uit en voedt het hem op in de geest van volharding, van volledige uitvoering der verplichtingen en van de strijd tegen de vijand...

Bij de Boedapester comédie wordt ook „De Warszawse Vaudeville” ingestudeerd.

De belangstelling voor de Poolse dramatische kunst neemt in het buitenland van dag tot dag toe. Hiervan getuigen niet slechts de successen van reeds opgevoerde stukken, maar ook de talrijke opvoeringen van Poolse toneelstukken in besloten kring en bij radio-uitzendingen van hoorspelen. Hier dienen o.a. vermeld te worden: „De Duitsers” in Hongarije en Tchechoslowakije, „De moraal van Mevrouw Dulka” van Zapolska, „Een goed mens” van Gruszczyński, „De Overwinning” van Warmiński, „Een gewone zaak” van Tarn en „Heuvel 35” van Lutowski. Verdere bewijzen van het doordringen der Poolse dramaturgie in het buitenland vormen ten slotte de talrijke uitgaven van Poolse toneelstukken, bijvoorbeeld in Italië, Frankrijk, Hongarije, Tchechoslowakije en in de Duitse Democratische Republiek. Ook de Poolse opera heeft sinds het einde van de oorlog in het buitenland grote successen geogenst, vooral in

de volksdemocratieën, waar zij met geestdrift ontvangen wordt. Hier zij vermeld de prachtige opvoering van „Halka” in Minsk, Boedapest, Praag, Cluj (Roemenië), Dresden, Erfurt en Goerlitz. „Halka” heeft een plaats gekregen op het vaste repertoire van talrijke vooraanstaande operagezelschappen. Poolse choreografen, regisseurs en solisten werken mede aan de voorbereiding der opvoeringen. De Opera van Minsk heeft eveneens een uitvoering gegeven van Moniuszko's „Spooksloot” terwijl de Opera van Palermo Szymanowski's „Koning Roger” ten tonele heeft gebracht. In Augustus zal „Halka” voor het eerst in Helsinki worden opgevoerd.

★
KONSULAT
GENERALNY
POLSKI

J. W. Brouwersplein 7
Tel. 93700
AMSTERDAM

Godziny przyjęć we wtorki 10-13

w HADZE

Alexanderstraat 25
Tel. 115088—117987

Godziny przyjęć: od 10—12
z wyjątkiem niedzieli i świąt

★

De Poolse dramaturgie was tot 1945 in het buitenland vrijwel onbekend, zowel bij de grote massa als bij mensen van het vak. De prachtige tradities der Poolse satire, de tradities van Fredo, Balucki, Zablocki, Zapolska, drongen nooit over de grenzen van Polen heen en dienden als ontspanning voor kleine groep der samenleving, die der bezittende klasse. Democratisch Polen heeft de deuren van het theater wijd geopend voor de volksmassa's en heeft tegelijk de juiste voorwaarden geschapen voor de ontwikkeling der dramatische kunst, die een belangrijke paedagogische en didactische factor vormt in de strijd voor vooruitgang en cultuur.

De hedendaagse Poolse dramaturgie, door de goede zorgen van de regering gesteund, begon zich vrij te ontwikkelen en drong ook over de grenzen door. L. Kruczkowski was de eerste, die opgevoerd werd in de schouwburgen van Berlijn, Parijs, Praag, Boedapest en vele andere hoofdsteden.

„De Duitsers”, zijn beroemd stuk, dat bijna onmiddellijk na de Duitse nederlaag het vraagstuk der goede en slechte Duitsers op de juiste wijze wist te belichten, dat het juiste perspectief toonde voor een samenleving met het Duitse volk en het perspectief voor het Duitse volk in zijn strijd voor vooruitgang, wekte vooral in Duitsland, een enorme belangstelling. De uitstekende en welverzorgde uitvoering, met medewerking van de auteur zelf, door het Oost-Duitse toneelgezelschap „Deutsches Theater” was een van de grootse successen op dit gebied in Berlijn. Het stuk van Kruczkowski heeft een diepe indruk gemaakt en is aanleiding geworden tot talrijke artikelen, discussies e.d. „De Duitsers”, dat in Berlijn is opgevoerd onder de titel „Die Sonnenbrucks”, is voorts in Dresden en Wittenberg gegeven. Verder is het stuk opgevoerd in Parijs door het Théâtre Verlaine, in London door het Unity Theater, in Helsinki door het Arbeiderstheater Suomen Työväen Theater, in Bratislava door het Národné Divadlo, in Boedapest en ten slotte in Sofia door het Nationale Theater.

Een scène uit de tweede acte van „De Duitsers”

Wie het spel van deze film los van de muziek zou willen aanschouwen, zou er niet veel van begrijpen. Alle situaties, in welke we Chopin in deze film zien, beogen ons het klimaat te leren kennen in welke zijn muziek ontstond. We zien hem dus in het milieu van de revolutionaire jeugd. We zien hem in de magnatensalons — het kamp van het verraad aan het volk gepleegd — we zien hem in het Poolse dorp waar hij het volk, zijn muziek, zijn gewoonten, zijn misere leert kennen, we zien hem bij de vrolijke volksvermaken te Warszawa, we zien hem in zijn ouderlijk huis en bij de liefdesscènes met Konstancja Gładkowska, wier gestalte zo bekoorlijk wordt uitgebeeld door Alexandra Śląska.

We leren hem in Warszawa kennen als leerling van de Muziekschool om en nabij 1827, we nemen afscheid van hem als hij naar Parijs gaat, waar hij zich in 1832 tijdens de Juli-revolutie bevindt, welke dagen door Victor Hugo in zijn „Misérables” zijn beschreven. Dit alles leert ons de film over Chopin. Het is niet slechts een wijze, maar ook een schone les. Deze film over Chopin is een grote ideologische en artistieke gebeurtenis, zoals dit het geval is met ieder waarachtig kunstwerk.

Reeds het enkele feit, dat de helden van de film het onmiddellijk contact met Chopin's muziek onderhouden is voor ons een getuigenis van zijn artistieke waarde. Behalve de études horen wij fragmenten van de mazurka's, van de preludes en de nocturnes, benevens lange uittreksels van het concert in c moll zodat zelfs de toeschouwer die zeer weinig bekend is met Chopin's muziek zich op de basis van dit hem door de film geleverde materiaal een algemeen oordeel over die muziek kan vormen.

We kunnen voorts nog zeggen dat de picturale kant van de film in geen enkel opzicht bij de muzikale zijde ten achter staat.

Zoals uit het voorgaande blijkt rekent de schrijver van het artikel op bondige wijze af met degenen, die ons een valse voorstelling omtrent de grote componist zouden willen suggereren. Ofschoon vol lof over de film, en over de Chopin-uitbeelder Czesław Wollejkó verheelt hij enige tekortkomingen niet. Naar zijn oordeel gaat Chopin in enkele scènes te veel verloren in de menigte van andere representanten van dit tijdvak en speelt hij dan te veel de rol van passieve observator. Dit is niet wel te rijmen met eigenschappen, die hij ongetwijfeld bezat en die maar al te vaak op de achtergrond worden gehouden. Chopin beschikte namelijk over een grote geestigheid, hij velde nuchtere, vaak ironische oordelen, hij schreef satirische gedichten en speelde de hoofdrol in berijmde blijspelen, die hij zelf schreef. Zijn mimisch talent trok de aandacht van geen mindere dan Balzac, die daaraan zelfs een bijzondere studie wijdde. Vandaar dat de schrijver niet kan aannemen, dat een persoonlijkheid met bovengenoemde gaven een in een café gevoerde discussie over het thema klassieke of romantische school, als passief toehoorder zou hebben bijgewoond.

Een ander bezwaar dat Paweł Beylin tegen de film te berde brengt is de ongenoegzame onderscheiding tussen de Parijse, de Weense sfeer en die van Warszawa.

En toch blijft 's schrijvers oordeel, ondanks deze bezwaren, beslist positief. „De betekenis” aldus zijn slotzinnen „de betekenis van deze film” is geweldig. Voor het eerst vertoont hij ons op het doek de echte Chopin tegen de achtergrond van het echte Polen. Doordrenkt van een diep patriotisme bezit hij tevens een diepe internationalistische zin en betekenis. Hij leert ons Chopin's muziek begrijpen en liefhebben door haar nationale en revolutionaire bronnen bloot te leggen.

Houtsnede van Tadeusz Kuliszewicz

Foto van Tentoonstelling „Warszawa herrijst in Vrede” Amsterdam

Foto van Tentoonstelling „Het Poolse Kind” Amsterdam

Foto van Tentoonstelling „Warszawa herrijst in Vrede”

Foto van Tentoonstelling „Poolse Volkskunst” Amsterdam

POOLSE TENTOONSTELLINGEN IN HET BUITENLAND

Een van de meest effectieve en expressieve wijzen om de verrichtingen van Democratisch Polen op cultureel, economisch en politiek gebied in wijde kring bekend te maken is het organiseren van tentoonstellingen.

De wijdvertakte tentoonstellingsactie, de successen van de in elke uithoek van het land gehouden tentoonstellingen, de levendige discussies vormen het bewijs van de algemene belangstelling hiervoor. Dank zij de culturele uitwisseling met het buitenland verlenen deze tentoonstellingen ook buiten de grenzen van Polen bekendheid aan hetgeen daar gepresteerd wordt en deze belangstelling bestaat niet alleen in de volksdemocratieën, maar eveneens in de kapitalistische landen.

Gedurende de laatste maanden zijn er in totaal elf tentoonstellingen naar het buitenland gezonden.

De tentoonstelling „Jeugd en gezin in Polen” werd van 1 tot 25 December 1951 in de „Salon de l'Enfance, de la Jeunesse et de la Famille” te Parijs gehouden. Deze interessante expositie werd door ongeveer 800.000 personen bezocht. Het Poolse paviljoen verkreeg het erediploma van de organisatoren van de „Salon de l'Enfance”.

De tentoonstelling „Het Kind in Polen” geeft een beeld van de bescherming, die het kind in Democratisch Polen geniet. De tentoonstelling, die van 24 tot 31 Januari 1952 in Oslo gehouden werd, verheugde zich in een grote belangstelling. Reeds op de openingsdag trok zij in een kleine twee uur 700 bezoekers.

De tentoonstelling „De Jeugd in Polen”, die een indruk geeft van het leven der Poolse jeugd, verheugt zich eveneens in een grote belangstelling van het buiten-

lands publiek. In December 1951 vond de opening plaats in de zaal van het Arbeidersclubhuis bij de Textielabriek „7 November” in Boekarest.

In Tel-Aviv werd deze tentoonstelling georganiseerd door het plaatselijk Comité der Communistische Jeugdvereniging in het gebouw „Cultuur voor het Volk”. De vooruitstrevende jeugd toonde bijzondere belangstelling voor het leven en het werk der Poolse jeugd. De tentoonstelling werd door ongeveer 1750 personen bezocht. Half Maart werd de tentoonstelling naar Nazareth doorgezonden.

De tentoonstelling „De Wetenschap en het Hoger Onderwijs in Democratisch Polen” is in Maart van dit jaar achtereenvolgens in Weimar-Leipzig en Halle te bezichtigen geweest. Zij geeft een beeld van de wijzigingen, die het Hoger Onderwijs in Polen heeft ondergaan. Bijzondere aandacht trok de statistiek van de veranderingen, die in de sociale structuur der Poolse studenten hebben plaatsgevonden. Herhaaldelijk viel het accent op het grote percentage boerenkinderen op de academies.

In Rome is een tentoonstelling over de Poolse wetenschap gehouden, gecombineerd met een expositie van kinderboeken en de tentoonstelling „Het Hedendaagse Polen”. Op de officiële opening drukte de voorzitter van de vooruitstrevende organisatie „Centro del Libro Popolare”, die bij de inrichting der tentoonstellingen zeer behulpzaam is geweest, in zijn rede zijn voldoening uit over het feit dat men op deze wijze kennis kon nemen van wat Democratisch Polen bereikt heeft, en hij merkte op, dat de culturele toenadering der volken een belangrijke factor in de samenwerking voor de zaak van de vrede vormt.

Vóór Rome was de tentoonstelling in December 1951 in Florence geweest (in het kader van de „Poolse Week”) en in Januari 1951 in Milaan.

Deze tentoonstelling, die door ongeveer 3000 personen werd bezocht, had vooral de belangstelling van intellectuelen, arbeiders en jongeren.

In de Sovet-Unie wordt op het ogenblik een tentoonstelling van Poolse affiches gehouden. De expositie was eerst in Kiëw en is thans in Moskou te bezichtigen.

Het verbod van de hoofdcommissaris van politie van Neurenberg voor het houden van de tentoonstelling „Papierknipsels — een Poolse volkskunst” die op 18 November geopend zou worden, is een van de bewijzen, dat in West-Duitsland het fascisme nog steeds aan de macht is.

De tentoonstelling van Poolse volkskunst is in November 1951 in Stockholm en in December in Helsinki gehouden. In beide landen was het publiek vol bewondering voor deze tentoonstelling. In Helsinki werd de tentoonstelling geopend door de echtgenote van de Finse premier Kekkonen.

„Meden en Toekomst van Polen” geeft een overzicht van de culturele en economische opbloei van Democratisch Polen. Samen met de tentoonstelling van Poolse volkskunst is deze expositie van 19 Januari tot 3 Februari in Luik gehouden in het Palais des Arts. De belangstelling was groot.

De tentoonstelling van grafische werken van Kuliszewicz, die door de Vereniging Oostenrijk-Polen in het gebouw van het Poolse Informatie-Bureau in Wenen is georganiseerd, is door ongeveer 500 personen bezocht. Na de openingsrede van de vicevoorzitter der Vereniging werd er

een voordracht gehouden over het werk van Kuliszewicz. Ook deze tentoonstelling trok veel belangstelling, want zij verwierf mooie kritieken, niet slechts in de vooruitstrevende pers, maar zelfs in de burgerlijke kranten, die manifestaties uit de volksdemocratieën gewoonlijk zwijgend voorbijgaan.

Op 31 Januari 1952 vond in de Nationale Salon te Boedapest de officiële opening plaats van de tentoonstelling „Poolse caricaturen”. In Februari en Maart is deze tentoonstelling gehouden in de cultuurhuizen van de electrotechnische- en textielfabriek in Boedapest. Het Pools Gezantschap heeft eveneens kleine tentoonstellingen van Poolse caricaturen georganiseerd in de foyers van theaters in Szolnok, Pecs, Győr, Veszprem en Székesfehérvár. Van de grote belangstelling voor deze tentoonstelling getuigen de artikelen in de Hongaarse pers alsmede de talrijke opmerkingen in het gastenboek. „Szabad Nép” schrijft o.a. „De 113 tekeningen van 24 tekenaars bewijzen, dat de caricatuur een scherp wapen is in de internationale strijd voor de vrede is. Deze bij uitstek politieke tak van kunst beschikt over middelen, die geen andere tak van kunst bezit: hij treft direct het doel, hij agitert en mobiliseert.”

Op grond van dit korte overzicht kan men verklaren, dat de Poolse tentoonstellingen in het buitenland over het geheel genomen zowel in de volksdemocratieën als in de kapitalistische landen een groot succes oogsten, en dikwijls zijn zelfs reactionaire organen gedwongen de waarde te erkennen van deze tentoonstellingen, welke een beeld geven van de verlichtingen van een land, dat voor het welzijn der werkende massa's, voor vrede en voor socialisme strijdt.

Foto van Tentoonstelling „Poolse Volkskunst” Amsterdam

Foto van Tentoonstelling „Poolse Volkskunst” te Brussel

Foto van Tentoonstelling „Poolse Volkskunst” Amsterdam

Houtsnede van Tadeusz Kuliszewicz

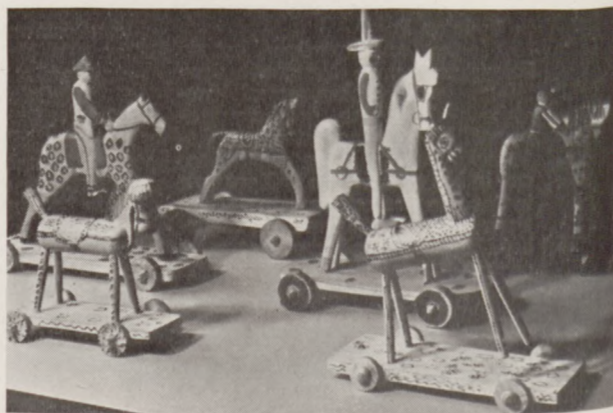

Foto van Tentoonstelling „Poolse Kunstnijverheid” Amsterdam

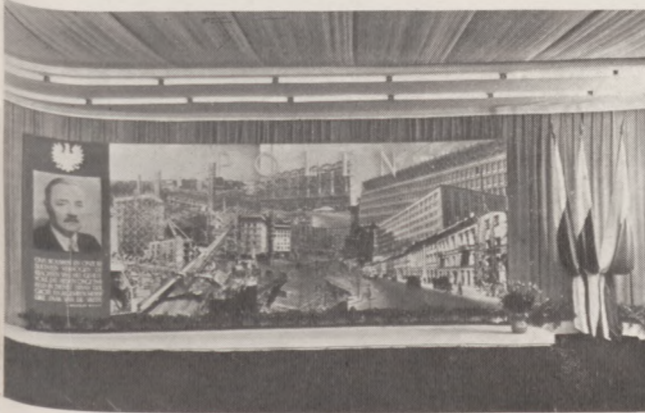

Foto van Pools Paviljoen op Jaarbeurs te Utrecht

Foto van Tentoonstelling „Hoger Onderwijs in Polen” Amsterdam

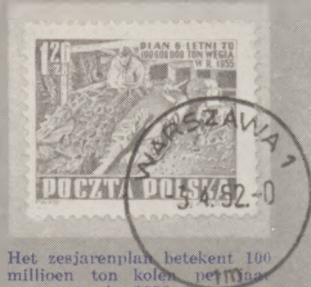
Foto van Tentoonstelling „Hoger Onderwijs in Polen” Amsterdam

Het grote metaal-combinaat
Nova Huta

Bronislaw Bierut, Pre-
sident van de Poolse
Republiek

Het zesjarenplan betekent 100
miljoen ton kolen per jaar
in 1955

Maria Curie—Skłodowska

Fryderyk Chopin en Stanislaw
Moniuszko

Mikolaj Kobernik

Het Zesjarenplan bete-
kent 728.000 nieuwe wone-
ningen

Het Zesjarenplan bete-
kent groeiende welvaart
en cultuur

Tets over de

Poolse Philatelie

Gaan we de geschiedenis na van de Poolse postzegels-uitgiften dan treffen we enige exemplaren aan, die ongetwijfeld door fijnheid van afwerking uitmunten. Wij denken hierbij b.v. aan de 5 Gr. waarop de ranke toren van het Czestochowa-klooster zo minitieuw is weergegeven, aan de 10 Gr. waarop de stichting van de Krakówse Universiteit door Kasimir de Grote is afgebeeld, aan de 60 Gr. met het massieve oude raadhuis te Toruń.

Doch in het nieuwe Polen heeft ook de nobele verzamelingskunst der philatelie afmetingen aangenomen, die in vroeger perioden ondenkbaar waren. Immers ook de philatelie kan dan slechts met vrucht worden beoefend indien een hoger ontwikkelingspeil bereikt is dan in het oude Polen bij belangrijke bevolkingsgroepen werd aangetroffen. Dit nu is in het nieuwe Polen wel het geval, vandaar ook een steeds groeiend aantal van geschoolde philatelisten.

De Poolse philatelistenbond, die alle Poolse postzegelverzamelaars omvat, werd in het midden van 1950 georganiseerd. Hij is in 14 districtsbranches verdeeld, die behalve de grote steden en de provinciale centra ook de plaatsen bestrijken waar industriële en commerciële ondernemingen als uit de grond verrijzen. De leden van de Bond onderhouden een levendig ruilverkeer zowel met binnenlandse als met buitenlandse verzamelaars.

Bij het drukken der postzegels wordt het intaglio procédé toegepast en vooraanstaande kunstenaars leveren de ontwerpen. De afbeeldingen hebben betrekking op gebeurtenissen uit het nationale leven, die aller belangstelling trekken en natuurlijk worden de glorierijke momenten uit het verleden eveneens herdacht. Er bestaat wellicht geen beter middel om de herinnering aan eminente persoonlijkheden — we denken aan Mikolaj Kopernik, Kościuszko, Mickiewicz, Chopin, Mme Curie en vele anderen — steeds weer levend te houden.

In 1951 werd er een Staatsphilatelisten-onderneming gesticht, die eveneens overal in den lande haar vertakkingen heeft. De buitenlandse handel is in handen van de „Varimeks” Wilcza 50/52 Warszawa, die over exemplaren van alle uitgiften uit verleden en heden beschikt. Men projecteert voor 1952 de uitgave van een speciaal Pools postzegelalbum ten gerieve van binnen- en buitenlandse verzamelaars.

Consulaat Generaal van Polen

Adreswijziging:

Het Poolse Consulaat is van de Koningslaan 56 te Amsterdam verplaatst naar Jan Willem Brouwersplein 7 te Amsterdam. Het telefoonnummer blijft 93700. Voorlopig is het spreekuur elke Dinsdag van 10—1 uur v.m. Te 's-Gravenhage wordt spreekuur gehouden dagelijks van 10—12 uur (beh. op Zon- en feestdagen) Alexanderstr. 25, Telefoon 115088 en 117987.

De in Maart van dit jaar in de zalen van de Warszawse „Zachęta” geopende tentoonstelling van heden-daagse Franse Beeldende Kunst heeft grote belangstelling gewekt. Zij heeft de Poolse bevolking een indruk gegeven van de Franse Beeldende Kunst in haar huidig ontwikkelingsstadium en heeft de band van de vooruitstrevende kunstenaars met het streven van het Franse volk, met zijn strijd voor sociale rechtvaardigheid en wereldvrede verstevigd. Vrijwel alle tentoongestelde schilderijen, beeldhouwwerken, grafische werken en artistieke weefsels geven een rijk beeld van het werk der moderne Franse kunstenaars. Onder de deelnemers aan de tentoonstelling treffen wij beroemde namen aan: Picasso, Matisse, Leger, Fougeron, Singer, Milhau, Lansieaux, Taslitzky, Venitien, Signac, Gimond, Dupont, Effel, Lurçat, Mittelberg en vele anderen.

Het is onnodig alle namen op te sommen: bovengenoemde bewijzen reeds duidelijk, dat de tentoonstelling werken van kunstenaars van verschillende generaties bevat. De vertegenwoordiger van de oudste generatie is P. Signac — 1863—1935 —. Uit zijn aquarellen kan men zien, op welk hoog peil de Franse schilderkunst stond aan het eind van de vorige eeuw.

De tentoonstelling van FRANSE SCHILDERKUNST in Warszawa

Representanten van de nog levende oudste schilders zijn Fernand Leger, Pablo Picasso en Henri Matisse. In de werken van de jongste groep kunstenaars zoals André Fougerson, Singer, Gallard, Ambland, Pignon en anderen, valt het streven op, door de kunst het maatschappelijk progressief bewustzijn te ontwikkelen. De gehele tentoonstelling legt een buitengewoon interessant getuigenis af van de revolutionaire wending van de Franse kunst in de richting van een „nieuw realisme” met behoud van de grote nationale tradities. Men kan duidelijk waarnemen, dat er een nieuwe wind door de Franse kunst waait. Er spreekt een grote passie uit de werken. Ook constateert men in talrijke werken, die toch zo geheel verschillende richtingen vertegenwoordigen, wilskracht en durf wat betreft de vormgeving. Bijna alle werken geven op de meest uiteenlopende wijzen uitdrukking aan de revolutionaire terugkeer tot de arbeidersklasse, tot het volk, zij hebben alle iets gemeen, namelijk de gedachte aan de mens, zijn omgeving, zijn geestelijke gesteldheid, zijn beslommeringen, zijn vreugden en zijn idealen. In 1947 heeft de vooraanstaande kunstcriticus Lauret Casanova de theorie opgesteld, dat de Franse kunst het volk moet bijstaan in de vorming van zijn sociaal bewustzijn. Deze theorie is op consequente wijze verwezenlijkt.

De kunst, die door de bourgeoisie in de laatste decennia van de werkelijkheid was vervreemd, keert tot het volk terug.

„Wij stellen al ons verstand en al onze liefde in dienst van het volk.” — Deze woorden van de Franse dichter Eluard zijn tekenend voor het streven der jonge realisten, wier spoor door steeds meer nieuwe kunstenaars wordt gevolgd.

De hedendaagse Poolse muziek vindt in het buitenland een steeds grotere waardering.

In de laatste tijd hebben talrijke vooraanstaande vertegenwoordigers van het Poolse muziekleven vele concerten en recitals gegeven in de Sowjet-Unie, Hongarije, Tsechoslowakije, Engeland, Frankrijk, Skandinavië, de Duitse Democratische Republiek, West-Duitsland en andere landen.

In de allereerste plaats dient hier de naam Halina Czerny-Stefańska vermeld te worden, die door haar uitvoeringen in het buitenland beroemd is geworden.

Halina Czerny-Stefańska heeft meermalen gastconcerten gegeven in Engeland. Haar concerten in de herfst van 1951 oogstten daar een groot succes.

In de badplaats Brighton speelde zij het pianoconcert van Grieg, begeleid door het London Philharmonic Orchestra onder leiding van de dirigent van de Münchense Opera Georg Solti, verder gaf zij een concert in Lewinham (een voorstad van Londen), een Chopin recital voor de universiteit van Cam-

overhandiging van de prijzen bij te wonen, concerten gegeven in Brussel en Luik. Deze concerten waren eveneens een groot succes; van haar composities werden vooral haar „volksdansen” genoemd.

Eind 1951 is een groep Poolse kunstenaars, te weten Ewa Bandrowska-Turska, Władysław Kedra, B. Paprocki, T. Wroński en Władysław Szpilman, naar de Sowjet-Unie vertrokken. Zij traden op in de concertzalen van Moskou en Leningrad, en het publiek toonde zich enthousiast. Ewa Bandrowska-Turska gaf een eigen recital in de grote zaal van het Moskouse Conservatorium met een programma van klassieke en moderne muziek.

In December 1951 heeft de jonge

Op 17 Mei werden werken van Grazyňa Bacewicz in het Concertgebouw uitgevoerd, welke een enthousiaste bijval van een uitgezocht publiek ten deel vielen

Grazyňa Bacewicz

Poolse Kunstenaars in het buitenland

Halina Stefańska

bridge, en in de Royal Festival Hall in Londen concerten met orkestbegeleiding. Ook heeft deze pianiste concerten gegeven in België, waar zij al even grote successen boekte.

In de herfst van 1951 vertoefde de violiste Wanda Wilkomirska in Engeland om een aantal concerten te geven in de Wigmore Hall te Londen. De Engelse pers liet zich zeer gunstig over haar uit.

Aan het Internationale Componistenconcours voor kwartetten, dat in de herfst van 1951 in Luik is gehouden, namen elf landen deel, waaronder ook Polen.

Polen was vertegenwoordigd door werken van Grazyňa Bacewicz en Zbigniew Turski. De jury kende, na de 51 inzendingen bestudeerd te hebben, de eerste prijs toe aan het kwartet van Grazyňa Bacewicz. Dit werk werd verplicht gesteld voor alle kwartetten, die deelnamen aan het Internationale Concours voor Kwartetten, dat dit jaar in België zal plaatsvinden. Grazyňa Bacewicz heeft tijdens haar verblijf in België van 30 November tot 11 December 1951, waar zij vertoefde om de officiële

Poolse pianiste Barbara Hesse-Bukowska, die op het Internationale Chopin-Concours te Warszawa de tweede prijs heeft gewonnen, een reeks concerten gegeven in Roemenië en Hongarije.

In de zomer van 1951 heeft een groep Poolse musici in het kader van de culturele uitwisseling met het buitenland gastuitvoeringen gegeven in Bulgarije. De groep bestond uit Prof. Walerian Bierdiajew, directeur van de Opera „Stanisław Moniuszko” in Poznań, en de voornaamste solisten van deze Opera: Franciszek Arno (tenor) en Edmund Kossowski (bas). In Sofia, Warna en vele andere plaatsen in Bulgarije heeft prof. Bierdiajew opvoeringen geleid van de opera's „Boris Godoev” en „Aida” e.a. In deze opera's werden de hoofdrollen gezongen door Arno en Kossowski.

Tijdens dit verblijf vond er in de Philharmonie van Sofia onder leiding van Bierdiajew en met medewerking van beide zangers uit Poznań een concert van Poolse muziek plaats.

Op hun terugreis uit Bulgarije naar Polen hebben de artisten nog

uitvoeringen gegeven in Boedapest.

In het begin van dit jaar is in het kader van de Pools-Bulgaarse culturele overeenkomst de cellist Kazimierz Wilkomirski naar Bulgarije vertrokken om in een aantal Bulgaarse steden gastconcerten te geven.

In Maart van dit jaar heeft Stanisław Krentz in Praag gastconcerten gegeven.

In het begin van dit jaar heeft de pianist Szymonowicz in de D.D.R. een aantal concerten gegeven.

Op het ogenblik vertoeven in Oost-Duitsland de dirigent Mierzejewski, de pianist Sztompka, de zangers Paprocki en Bandrowska-Turska en de violiste Wilkomirska. Tijdens de zitting van de V.N. te Parijs hebben de Poolse pianisten Halina Czerny-Stefańska en Stanisław Mierzejewski geconcerteerd. De tournee van Czerny-Stefańska door Skandinavië in de lente van dit jaar, heeft in de buitenlandse radio en pers grote weerklank gevonden. Zo schrijft het Noorse dagblad Aftenposten: „Haar spel is prachtig van aanslag en scha-

kering. Het was een waar genot voor de overvolle zaal naar dit prachtige spel te luisteren. De kunstenaar werd dan ook hartelijk verwelkomd als een vertegenwoordigster van Polen, het vaderland van Chopin. Voor de zoveelste maal moet men erkennen, dat slechts iemand van Poolse bloede Chopin op de juiste wijze kan spelen”.

Een ander Noors dagblad, „Arbeiderbladet” schrijft: „Het concert van Zaterdag door de Poolse pianiste Halina Czerny-Stefańska bewijst duidelijk, dat zij de eerste plaats in het Concours voor de beste interpretatie van Chopin verdient heeft. Wederom kwam men tot het inzicht, dat slechts Poolse kunstenaars Chopin zo kunnen spelen, dat zijn muziek zonder sentimentaliteit ten gehore wordt gebracht.

Dergelijke recensies trof men ook aan in vele andere bladen als Vart Land, Dagbladet en Morgenposten. Al deze voorbeelden getuigen van de ontwikkeling van het Poolse muziekleven en van de ernstige taak, die de Poolse kunstenaars in de toekomst wacht.

GASTVRIJ POLEN

Enige maanden geleden schreef dokter Th. van Reemst in ons blad (zie ons nummer van Oct. '51), over een reis, die hij in September 1951 onder niet-alledaagse omstandigheden naar Polen had gemaakt. Hij was nl. als arts-begeleider meegegaan met een zieke verzetsstrijder, die door de Poolse ZBOWID (Vereniging van Strijders voor Vrijheid en Democratie) was uitgenodigd om enige tijd in Polen verpleegd en verzorgd te worden. Deze patiënt, Klijsma, moest de reis per vliegtuig, liggend op een brancard afleggen. Een andere Nederlander, Mackay, was al in Augustus, om dezelfde redenen door de Polen uitgenodigd, vertrokken. Dokter van Reemst had ook hem bezocht, had een paar dagen in Warszawa doorgebracht en was na zijn terugkeer vooral vol lof over de zorg en de medewerking die hij onderweg en bij aankomst in Polen had ondervonden.

Toen ik toevallig hoorde, dat Van Reemst weer naar Polen geweest was, nu om beide zieken naar huis terug te begeleiden, heb ik, nieuwsgierig naar zijn bevindingen, gevraagd of hij wederom de lezers van ons maandblad hierover iets zou willen vertellen. Hij wilde dat graag doen. De terugreis, eind Maart, ging ook weer zeer vlot, al was het weer dit keer veel slechter dan op de heenreis.

Beide patiënten, die chronische aandoeningen hebben, zijn in Polen volgens de modernste methoden behandeld. Zij hebben o.a. beide A.C.T.H. gehad, een nieuw hormoonpreparaat. Het belangrijkste was echter niet de medische verzorging, maar de verandering van het sociale milieu. Er wordt door de overheid voor gezorgd, dat iedereen, ook de meest invalide arbeider, op de een of andere wijze in het productieproces blijft ingeschakeld, waardoor het contact met het maatschappelijk leven niet verloren gaat. Van hoeveel belang dit is voor de invalide mens behoeft geen nadere uitleg. De medewerking van de staat, de invloed van de machtige organisatie van de ZBOWID, het feit, dat iedereen recht heeft op werk en dat er ook werk voor iedereen is, dit zijn allemaal factoren, die leiden tot een gunstig resultaat.

Ook met de beide Nederlanders heeft men deze werktherapie trachten te volgen, wat echter door de taalmoeilijkheden en de tijdelijkheid van hun verblijf niet zo eenvoudig was. Maar beiden zullen zeker nog lange tijd de heilzame nadering ondervinden van een verblijf van meer dan een half jaar in het Nieuwe Polen. En vooral Klijsma heeft zeer positief gereageerd op de hele sfeer daar; zijn gedachten werden geheel afgeleid, hij voelde zich in een groter verband opgenomen en ieder, die weet hoe belangrijk de psychische instelling is bij pijn lijden, zal beseffen, welk een betekenis de gastvrije verzorging in Polen voor hem heeft gehad. Bij zijn terugkeer had hij dan ook veel minder pijn dan op de heenreis.

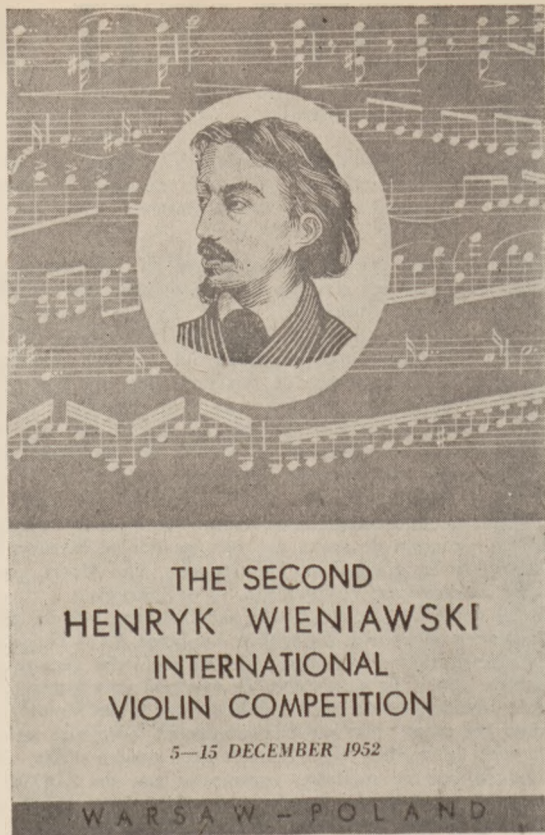
Beide patiënten waren opgenomen in het Staatsziekenhuis te Warszawa, een groot modern ziekenhuis. Er lag b.v. in dit ziekenhuis een bekend acteur met een gebroken been, en ook bv. de secretaresse van de Minister van Gezondheid werd er verpleegd. De verhouding tussen de patiënten, trouwens ook de verhouding tussen het personeel in het ziekenhuis, van hoog tot laag, was zeer kameraadschappelijk. De toneelspeler zorgde voor de ontspanning van Mackay, de secretaresse kwam films kijken en schaken bij Klijsma. Beide mannen hadden, toen van Reemst hen weer kwam halen, al een aardig mondje Pools, ziekenhuis-Pools, geleerd en hoewel Klijsma zijn tijd binnen de muren van het ziekenhuis heeft doorgebracht, heeft hij ook daar deel gehad aan het leven in Polen.

Tenslotte nog een enkel woord over persoonlijke ervaringen van dokter van Reemst. Hij heeft ook dit keer enkele dagen in Warszawa doorgebracht en kon de vooruitgang der werkzaamheden in de stad na dat halve jaar duidelijk zien. In September was van het ghetto nog niet veel puin geruimd; nu meer dan de helft en er werd ook met veel meer mechanische middelen, o.a. Russische draglines, gewerkt. Het meest imponeerden hem nu de werkzaamheden aan de nieuwe Noord-Zuid-verbinding aan de Marszalkowska, waar dag en nacht gewerkt wordt. Deze straat wordt 5-maal breder en men was met alles tegelijk bezig: riolering, bestrating, de tramrails en de bebouwing. Er was verlichting 's nachts, en per huizenblok-in-aanbouw brandden er 2 grote cokes-haarden, waarvan de hete lucht door het blok geleid werd om dit snel droog te krijgen.

Met bijzondere belangstelling heeft hij ook rond gekeken in een chirurgische polikliniek; de patiënten worden hierheen verwezen door de artsen in de wijken en de bedrijven. Er heerste een zakelijke sfeer, het personeel leek hem minder geschoold dan hier en dat is ook te begrijpen; er is nog steeds een tekort aan kader en de verpleegsters hebben daardoor ook minder scholing. Maar er wordt dan ook hard gewerkt, de artsen werken 10 uur, ze geven cursussen aan vakscholen voor verplegend personeel, de professoren houden praktische besprekingen met de assistenten in de kliniek, oudere artsen delen hun kennis weer mee aan de jongeren, er zijn discussies over allerlei onderwerpen. Ook in deze polikliniek heerste een plezierige, rustige sfeer en een kameraadschappelijke verhouding tussen patiënten, arts en specialisten, die hem heel prettig aandedden.

Ik ben er dan ook van overtuigd, dat men dokter van Reemst graag bereid zal vinden ook in de toekomst als begeleider van patiënten naar Polen op te treden.

P. E. E.

Internationaal Vioolconcours

te Warszawa van 5-15 December 1952

- I. Het IIe Internationale Viool-concours „Henryk Wieniawski” zal plaats vinden te Warszawa van 5 tot 15 December 1952. Violisten, die op 4 December 1952 de leeftijd van 32 jaar nog niet gepasseerd zijn, kunnen aan dit concours deelnemen. Voor vroegere gevangenen van fascistische concentratiekampen en krijgsgevangenen is deze leeftijdsgrens verhoogd tot 35 jaar.
- II. De kandidaten kunnen zich laten inschrijven tot 30 Juni 1952 bij het Secretariaat van het Internationale Vioolconcours „Henryk Wieniawski” - Warszawa (Polen), Krakowskie Przedmieście 15/17, onder toevoeging van:
 - a. een nationaliteitsbewijs
 - b. een levensbeschrijving
 - c. 3 foto's
 - d. een geboortebewijs
 - e. stukken die het bewijs leveren van hun muzikale vorming (muziekstudie, eventueel muzikale activiteit.)
- III. De kandidaten, wier inschrijving voor het concours aanvaard wordt, ontvangen bericht voor 13 Augustus 1952.
- IV. Het concours omvat 2 proefspelen. Het programma van het eerste proefspel bevat de volgende verplichte werken:
 1. J. S. Bach — Grave en Fuga uit de Sonate in a kl. t. voor vioolsolo.
 2. Henryk Wieniawski — Concert in d kl. t. (1e deel met piano).
 3. Henryk Wieniawski — Een van de caprices uit „l'Ecole Moderne”.
 4. Karol Lipiński — Een van de caprices.
 5. Karol Szymanowski — Een van de hieronder genoemde werken ter keuze van de candidaat:
 - a. Nocturne en Tarantella.
 - b. La Fontaine d'Arétuse.
 - c. Harnasie (Boerendans).
 6. Een werk ter keuze van de candidaat uit:
 - a. Aleksander Zarzycki — Mazurka.
 - b. Henryk Wieniawski — Polonaise in A gr. t.
 - c. Henryk Wieniawski — Polonaise in D gr. t.
 - d. Henryk Wieniawski — Scherzo Tarantelle.
 7. Een werk ter keuze van de candidaat uit:
 - a. Adam Andrzejewski — Burlesque.
 - b. Roman Statkowski — Cracovienne.
 - c. Grażyna Bacewicz — Oberek.
 - d. Grażyna Bacewicz — Caprice polonais (voor viool solo).
 - e. Stanislaw Wiechowicz — Mazurka.
 - f. Artur Malawski — Mazurka.
 - g. Artur Malawski — Burlesque.

8. Een werk ter keuze van de candidaat. Het tweede proefspel voor het Concours voor de candidaten, die met goed gevolg het 1ste proefspel voor het Concours hebben afgelegd, bevat de uitvoering met orkestbegeleiding van een van de volgende werken:
- a. Mieczyslaw Karłowicz — Concert voor viool.
 - b. Karol Szymanowski — 1ste concert voor viool.
 - c. Karol Szymanowski — 2de concert voor viool.
- V. Het Concours zal voor het publiek toegankelijk zijn.
- VI. Er zullen vijf prijzen toegekend worden na afloop van het Concours ten bedrage van:
1e prijs	25.000,— zł.
2e prijs	20.000,— zł.
3e prijs	15.000,— zł.
4e prijs	10.000,— zł.
5e prijs	7.500,— zł.
- en bovendien nog 15 prijzen van 2000 zł. (1 zł. = f 0.95.).
- VII. Alle mededingers aan het 2de proefspel voor het Concours zullen een herinneringsdiploma ontvangen. De jury van het Concours behoudt zich het recht voor de samenstelling en het aantal der prijzen te wijzigen. Op de beslissing van de jury is geen beroep mogelijk. Na afloop van het Concours zullen de mededingers, die zich hebben onderscheiden, verschillende concerten in Polen geven.
- VIII. Eminente Poolse en buitenlandse musici (vioolsolisten) zullen uitgenodigd worden in de jury zitting te nemen. De lijst van juryleden zal voor de opening van het Concours gepubliceerd worden.
- IX. De prijzen zullen aan de deelnemers van het Ite Internationale Vioolconcours „Henryk Wieniawski” uitgereikt worden tijdens een feestconcert, te geven aan het slot van het Concours. De prijswinnaars van het Concours zullen op dit concert optreden.
- X. De kosten van het verblijf in Warszawa zullen voor alle deelnemers aan het Concours gedragen worden door het Secretariaat van het Ite Internationale Vioolconcours „Henryk Wieniawski”.

Ite Internationaal Vioolconcours Henryk Wieniawski

VRAGENFORMULIER

in te vullen door de candidaten voor het Vioolconcours 1952.

Het formulier moet, behoorlijk ingevuld, teruggezonden worden naar het Secretariaat van het Concours vóór 30 Juni 1952

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 15/17

Keuze uit de voor het Ie proefspel voor het Concours voorgestelde werken:

Naam:

Voornaam:

Nationaliteit:

Geboortedatum:

Woonplaats:

Genoten opleiding

(Zie Reglement par. II-e)

Diploma's

Concert, gekozen voor het Ite proefspel voor het Concours:

Ingesloten documenten: Nationaliteitsbewijs; geboortebewijs; 3 foto's 4 × 4.

Indien mogelijk critieken van gegeven concerten (courantenknipsels).

De Poolse muziek in dit artikel vermeld is te verkrijgen bij de importeurs N.V. Meulenhoff, Beulingstraat 2—4 AMSTERDAM C.; „Du Monde Entier” rue grand Hospice 3a, BRUXELLES. Tevens is deze muziek ter inzage voor geïnteresseerden op het Bureau van de Ver. Nederland—Polen, J. W. Brouwersplein 7, te Amsterdam, tel. 93700.

★ KORTE BERICHTEN ★

Een gips-combine aan de Nida

Binnenkort gaat men beginnen met de bouw van een gips-combine in de dalkom van de Nida (links van de Wisla, ten Noord-Oosten van Kraków).

De gunstige geologische ligging van de hier aanwezige grootste Poolse vindplaatsen van gips zal de winning van ettelijke honderdduizenden tonnen gips per jaar door elk der geprojecteerde exploitatie-bedrijven mogelijk maken. De economische ontsluiting van dit gebied waarborgt bovendien voor de op de grondstof gips en zijn nevenproducten opgebouwde industrieën goede ontwikkelingsmogelijkheden. Zoals reeds eerder werd bericht, wordt bv. in het in de nabijheid gelegen Busko een zwavelzuurfabriek gebouwd. Afgezien hiervan worden ook belangrijke exportmogelijkheden naar de Noord- en Midden-Europese landen geopend.

Het terreinonderzoek en het projecteren van het werk werden met de hulp van Sowjet-Russische experts verricht. De Poolse Bank voor Investerings wees de crediten voor de financiering van het werk reeds toe. Men is van plan, het complex met de meest moderne productie-aggregaten uit te rusten om het hoogst mogelijke productievermogen te garanderen. De bloksnijmachines en de automatisch verpakkende droogtrommels zijn de modernste installaties op dit gebied en zullen de eerste in hun soort in Polen zijn. De leveranties van machines uit de U.S.S.R. voor dit complex zullen binnenkort beginnen.

De winning van jodium uit Oostzeewier

Het Instituut voor Zeevisserij is in samenwerking met de chemische bedrijven te Gdańsk bezig met de uitwerking van een methode voor het winnen van jodium, agar-agar, wierzuren en maniet uit zeewier en algen uit de Oostzee. Daar de in de Oostzee voorkomende bruine en rode algen slechts een jodiumgehalte van 0,1% vertonen, werden ze tot nu toe geen bewerking waard geacht. De thans verrichte experimenten zijn er in eerste instantie op gericht, een goedkopere bewerkingsmethode dan de tot nu toe gevolgde te vinden. De gewonnen grondstoffen worden in de pharmaceutische industrie en als verfstoffen en appreteermiddelen in de textielindustrie toegepast.

Polen — een gezochte leverancier van cement en mineralen

Het Poolse export- en importbureau voor mineralen „Minex” onderhoude tegenwoordig handelsbetrekkingen met meer dan vijftig landen. Zoals zijn bedrijfsleider in zijn referaat op de Inter-

nationale Economische Conferentie te Moskou meedeelde, exporteert Polen cement naar de landen van het Midden-Verre Oosten, en wel naar Pakistan, India, Australië en ook naar Afrika, Brazilië en Argentinië, terwijl Poolse pottenbakkerijproducten een groot afzetgebied vinden in België, Nederland, Zweden, Denemarken, Turkije, Zwitserland en ook in Brazilië. Aardewerk wordt vooral naar de Soedan, Egypte, Cuba en West-Afrika geëxporteerd. De Sowjet-Unie, Nederland, Turkije, de landen van het Midden- en Verre Oosten, zoals b.v. de Philippijnen betrekken Pools vensterglas en andere speciale glassoorten. Geslepen glaswaren voor verlichtingsdoeleinden worden naar Groot-Brittannië, Pakistan, Denemarken, Brazilië, Zwitserland en naar de landen van het Amerikaanse continent uitgevoerd. Technisch porcelein uit Polen wordt hoofdzakelijk aan Zwitserland en Oostenrijk geleverd.

Een nieuwe steenkoolmijn met een jaarlijkse opbrengst van 1 miljoen ton

Binnenkort zal begonnen worden met de ontginning van een nieuwe mijn, waarvan de jaarlijkse opbrengst 1 miljoen ton steenkool zal bedragen. De mijn zal reeds in December 1953 gedeeltelijk in bedrijf genomen worden en op 1 Juli 1954 de normale productie van 3.000 ton per dag bereiken.

De vorderingen aan het Centraal Stationsgebouw te Warszawa

De reeds enige tijd verrichte voorbereidende werkzaamheden voor de bouw van het Centraal Station te Warszawa zijn nu in zoverre afgesloten, dat met de bouw van de stationshall en andere gebouwen begonnen kan worden. Het Centraal Station, waarvan het ontwerp afkomstig is van de architecten Szymaniak en Romanicz, zal komen te liggen tegenover het door de Sowjet-Unie geschonken Paleis voor Cultuur en Wetenschap — met welks bouw men eveneens begonnen is — aan een van de grootste pleinen aan het einde van de Marszałkowska en het zal een architectonisch geheel met dit Paleis vormen.

Behalve voor het lange afstandsverkeer zal het Centraal Station ook voor het verkeer tussen de voorsteden en de stad worden ingericht. De stationsrestaurants en de cafés zullen berekend zijn op de bediening van minstens 700 bezoekers per uur, bovendien zal men er speciale wachtkamers voor moeders met kinderen, clublokalen en een bioscoop voor de reizigers vinden. Tot nu toe

werden puinresten verwijderd, de fundamenteen voor de gebouwen en de verschillende perrons gelegd, de verbindingstunnel aangelegd en al het overige graafwerk voltooid. De openstelling van het station met alle nevenbedrijven is geprojecteerd tegen 1955.

De productie van kleurenfilms en de bouw van drie nieuwe ateliers

Afgescheiden van de in Komorowo bij Warszawa destijds gebouwde filmstad is men nu begonnen met de oprichting van wederom nieuwe filmateliers bij Wrocław, Poznań en Warszawa.

In Wrocław verbouwt men tot dit doel de in 1948 opgerichte tentoonstellingshallen. Men rekent hier in den beginne op een productiecapaciteit van 3 tot 4 films per jaar, waardoor de totale capaciteit van de Poolse filmindustrie tot ongeveer 10 films per jaar verhoogd wordt. In Warszawa zal nog in de loop van dit jaar een atelier voor synchronisatie voltooid worden. De reeds bestaande filmateliers in Łódź zullen nu ook kleurenfilms gaan vervaardigen. De geldmiddelen voor deze geprojecteerde uitbreiding van de filmproductie worden door crediten van staatswege ter beschikking gesteld.

De Poolse Handelsattaché in Den Haag, ontvangt dagelijks van 10—1 uur op zijn kantoor, Alexanderstraat 24, Tel. 116164

Prof. Lange voorzitter van de sectie voor internationale handel

De Poolse gedelegeerde op de Internationale Economische Conferentie te Moskou, Prof. O. Lange, werd tot voorzitter van de sectie voor de internationale handel gekozen. Deze sectie houdt zich bezig met de volgende vragen: internationale handel en wereld-economie; technische problemen van de uitbreiding van het handelsverkeer tussen de staten, waaronder ook de voorwaarden voor langlopende handelsverdragen, verdragen tussen verschillende staten onderling, exportmogelijkheden en importbehoeften van de verschillende landen.

De Mei-vingering in Polen

De viering van de 1e Mei in Warszawa en andere Poolse steden is een indrukwekkende manifestatie geworden. Uit de Oost Europese en uit vele andere landen, zoals o.a. uit Zweden, Finland en Groot-Brittannië, waren talrijke delegaties aanwezig.

De president Boleslaw Bierut hield een rede tot de demonstrerende arbeiders, waarin hij de onverzettelijke vredeswil van het Poolse volk en de inspanning, die het volk zich getroost voor de welvaart en het geluk van het land beklemtoonde. In naam van de Poolse werkers richtte hij een groet tot de arbeiders van alle landen.

Impexmetal

Centrala Importowo Eksportowa.
Przedsiębiorstwo Państwowe.

KATOWICE

UL Wita Stwosza 7

Tel. 329-60, 329-69, 366-85, 366-09.

Hoofdagentschap Warszawa, Ul.
Kredytowa 6 - Tel. 745-10, 745-11,
745-12.

Telegramadres:

IMPEXMETAL KATOWICE.

HOOGOVENPRODUCTEN o.a.:

Pijp, merk: „Ferrum” — Gegalvaniseerd plaatijzer, merk:
„Sedzimir” — Gegalvaniseerd gegolfd plaatijzer — Zwart
plaatijzer — Profiel staal — Rails — Naadloze buizen —
Gegalvaniseerde pijpen met gelaste flens — Electrolytisch
zink — Gezuiverd zink — Ruw zink — Zink: „New Jersey”
— Zink legeringen — Staven van zink legeringen — Zinkblik
— Gegolfd zinkblik — Zinken bekers — Zinkpoeder.

IMPORT- EN EXPORTCENTRALE

Poolse Kolen Import Mij. n.v.

Willem Buytewechstraat 67
ROTTERDAM

Telefoon 35705
(3 lijnen)

Telex Nr. 38119

Telegramadres:
„POKIM”

.. Ciech ..

Centrala Importowo-Eksportowa
Chemikalii i Aparatury Chemicznej
te WARSZAWA

wordt in Nederland vertegenwoordigd door

N.V. CHEMIEMONTANA

Herengracht 579, Amsterdam
Telefoon 30243

**voor Chemische en
Pharmaceutische Producten**

Papexport

Centrala Eksportowo-Importowa
Przemysłu Papierniczego
Warszawa

PAPIER

Agent: J. RODING
Heerengracht 444
AMSTERDAM-C.
Telef. 36648

en **CARTON**

N.V. Nederlands Transport Bureau

**Rotterdam
Amsterdam
Antwerpen**

General Agents:

Polish Ocean Lines, Gdynia
Polish Steamship Company, Szczecin
C. Hartwig S.A., Warszawa/Gdynia
Polcarga, Gdynia

ROTTERDAM, Veerhaven 15
Telephone 114480 - Tel. adres: Netrabur

L. KALFUS

Trouwlaan 27 — Tilburg

Postbus 30

Cables: LOMPKA TILBURG

IMPORTERS

EXPORTERS

Graders of old and new
woollen and cotton rags

Ch. PINAS . Utrecht . Tel. 15117

Import en Export van
PAARDEN

Importeur van Paarden en Hitten uit Polen

Ce • Te • Be

Centrala Eksportowo-Importowa Przemysłu
Włókienniczego.

Export- en Importcentrale voor de Textiel-
industrie.

*Biedt een
ruime keuze
aan van* →

Linnen producten (weef-
sels, tafellakens, hand-
doeken, zeildoeken),
kunstzijden weefsels
(voor japonnen, lingerie
en voering), meubel-,
sier- en kledingspluche,
gordijnen, wollen weef-
sels (voor kleding, japon-
nen), katoenen weefsels
(voor japonnen, lingerie,
beddelakens, flanelen
enz.) natuurzijden arti-
kelen (weefsels voor ja-
ponnen en blouses, zak-
doeken), tricotage pro-
ducten van kunstzijde en
katoen, „steelon” pro-
ducten- kousen, sokken
enz. heren-, dames- en
kinder-, confectie, werk-
kleding, passementerie
(linnen- en katoen ga-
rens, rubbertjes, lint
enz.) technische artike-
len en weefsels) garens,
touw, riemen, filtreerdoe-
ken enz. afval.

Telegrammen:
CETEBE Łódź

Telefoonaansl.:
270-52, 140-46,
140-76, 140-91,
215-67

Code: Bentley's
Second Phrase

Bestellingen:

ŁODZ - Moniuszki 6 - POLEN

Minex

Centrala Eksportowa Wytworów
Przemysłu Mineralnego

Exportcentrale voor Mineraleproducten
Centrale d'exportation des produits minéraux
Enige exporteur van Mineraleproducten

Afdelingen

- CEMENT
- GLAS
- KRISTAL
- CERAMIEK
- MINERALEN

Telefoon-
aansluitingen
8-28-75 8-19-80/1

Telegramadres:
MINEX-Warszawa

Banken:
Polski
Bank Narodowy
Warszawa

Bank Handlowy w
Warszawie
Warszawa

Code: Betley's
Second Phrase

KREDYTOWA 4

WARSZAWA

CIECH

Centrala Importowa - Eksportowa
Chemicznych i Aparatury Chemicznej Sp. z o. o.

Import en Exportcentrale voor
Chemicaliën en Chemische apparaten
Naamloze Vennootschap

Exporteert

Anorganische chemicaliën
chemicaliën bereid uit steen-
koolteeren electronen - Orga-
nische chemicaliën - pigmen-
tenverfstoffen - reagensen -
pharmaceutische artikelen

Importeert

Laboratorium installaties
diverse chemicaliën - pharma-
ceutische artikelen

Adres: **WARSZAWA**
UL JASNA 10

Telefoonaansluitingen: 7-47-80 tot 87
Telegramadres: CIECH, WARSZAWA

„PAGED“

Panstwowa Centrala Drzewna
WARSZAWA

Agents:

BAKKER & RÖPCKE

Paleisstraat 14

Amsterdam

*Sawn and Round Timber
Pit Props Pulpwood*

Frijdal & Co.

Amsterdam C

Prinsengracht 701

Telephone 33973—39304

OFFER

All Polish raw materials,
products and manufactu-
res, and ASK;

offers of Dutch and Indo-
nesian products for Poland
Also arrange all barter-
transactions

CENTRALA ZBYTU WĘGLA

Przedsiębiorstwo Państwowe

Polen-Katowice

Il. Kościuszki 30. Telefoon 85289, 85889.
Telegramadres: „Węglokoks Warszawa.”

Bijkantoren in havensteden:

Gdańsk—Wrzeszcz.

Ul. Batorego 26. Telefoon 41141 tot 41147.

Telegramadres: „Polcoal Gdańsk”.

Szczecin, Wały.

Bolesława Chrobrego 1. Telefoon 3295.

Telegramadres: „Polcoal Szczecin”.

Kolen-Verkoopcentrale-Staatsbedrijf N.V.

Kantoren in het Buitenland:

Oostenrijk — Wien 1.

Hessgasse 1. Telefoon U 295-14.

Telegramadres: „Węglokoks Wien”.

Frankrijk — Paris 9.

23, Rue Taitbout. Telefoon: Paris Provance 85-70.

Telegramadres: Węglokoks Paris.

Zweden — Stockholm.

Regeringsgatan 22. Telefoon: 21-68-09.

Telegramadres: „Koldelagat-Stockholm”.

N.V. Importmaatschappij

„Indië”

AMSTERDAM
Rokin 109-111

Telegrams: IMPIN
Telephone: 47952

Importers of Industrial and Raw Chemicals
Exporters of Indonesian Produce
(Own Establishments Indonesia)
Barter transactions - Transit dealers

Willem LUCARDIE N.V.

Vlas- en vlasafvallen
Zaailijnzaad

ROTTERDAM
P. O. Box 712

Het oudste exporthuis in
Nederland sedert 1840

Fa. D. Joh. Krijger

Trawler owners

Managers

Herring Merchants

Factors

- Havenkade 1
 - IJMUIDEN
 - Holland
- Tel.: 4598 IJmuiden
Telegr.: Krijger-IJmuiden
Bankers: Twentsche Bank

AGENT OF:

DALMOR - GDYNIA

n.v. Cichorei Verkoopkantoor

**Alleenvertegenwoordigers
voor Poolse Cichorei**

Schiedam

Jacob Catslaan 20
Telefoon 65020 (2 lijnen)
Telegrammen: CICHORIUM

SOFTWOODS
ROUND AND SAWN

PITPROPS
PULPWOOD

„PAGED”

CENTRALA HANDLU ZAGRANICZNEGO

WARSZAWA

REPRESENTED

BY

N.V. VEREENIGDE HOUTAGENTUREN

HEERENGRACHT 472 AMSTERDAM-C.

TELEPHONE: 34655-37232

TELEGRAMS: HOUTBURG